

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 24/9.9.89

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1989

ΓΟΝΙΜΗ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΧΕΛΩ

— Ο γενικός γραμματέας της Περιφέρειας Θεσσαλίας κ. Λειβαδάς

— Άποψη του ακροατηρίου

ΑΝΑΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
 Για αναπροσανατολισμό στην στρατηγική κατασκευή του έργου της εκτροπής, μίλησε, εκ μέρους του ΤΕΕ — Τμήμα Κεντρ. και Δυτ. Θεσσαλίας κ. Κλ. Σιαμπάκος, προτείνοντας να προταχθεί η κατασκευή των φραγμάτων Πύλης — Μουζακίου και της συνεδρίασης σήραγγας συνολικού κόστους 70 δις δρχ. περίπου, της σήραγγας εκτροπής των νερών στη Θεσσαλία, κόστους 25 δις δρχ., καθώς και ενός τμήματος αρδευτικού δικτύου στις αντίστοιχες περιοχές που θα μπορούν να αρδευτούν από τα νερά των δύο αυτών ταμιευτήρων.

Η πρόταση αυτή, είπε ο πρόεδρος του ΤΕΕ, τίθεται για προβληματισμό και συζήτηση και δείχνει

Σι
γι
α

ΚΑΙ
μα
τρ
τρ
ση
στ
Σ
φο
τώ
μέν
τοικ
και
οδγ
ποι
ο Γ
νων
γής
Η
σολ
κυκ
Σ
Καρ
ντρ
Τι
σος
ντη
οπο

Εν
πέ
ασ
τρ
κ

— Ο β' αντιπρόεδρος της Βουλής, βουλευτής κ. Ν. Κατσάρος

— Ο τ. γεν. ειδικός υδροηλεκτρικής αξιοποίησης κ. Στ. Μαγειρίας

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η Σελίδα

κού της περιοχής.
«Θα περιμένω με αγωνία τα συμπεράσματα της ημερίδας και θα κάνω ό,τι μπορώ από τη θέση μου, για να ενταχθεί στο Σ.Π.Α. το έργο» κατέληξε ο κ. υπουργός.

Στη συνέχεια απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό ο β' αντιπρόεδρος της Βουλής, που έκανε έκκληση να καταβληθεί προσπάθεια από όλους, ώστε οι κάτοικοι του Θεσσαλικού κάμπου να αισθανθούν κάποια στιγμή ασφάλεια, ενάντια στο δράμα που σήμερα ζουν.

Χαιρετισμούς απηύθυναν επίσης, ο εκπρόσωπος του μητροπολίτη, ο περιφερειάρχης κ. Λειβαδάς, οι βουλευτές κ.κ. Μαμμιωνάς, Ευστρατιάδης, Αδαμόπουλος και Σκυλλάκος, καθώς και ο νομαρχεύων διευθυντής Εσωτερικών της Νομαρχίας κ. Καλαφιάτης, εκπρόσωποι του ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ, ΚΟΔΗΣΟ και οι Αντιμεταρρύθμιση Αριστερά ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ...

«Εκτροπή του Αχελώου: Από το έργο του αιώνα στην οπία του αιώνα» τίτλο φέρουν η εισήγηση του τ. γεν. ειδικού υδροηλεκτρικής αξιοποίησης κ. Στ. Μαγειρίας, ο οποίος, ύστερα από μια σύντομη αναδρομή στις τρεις λύσεις εκτροπής ύδατος από τον Αχελώο προς τη Θεσσαλική πεδιάδα («Λύση Ταυρωπού», «Λύση Μεσοχώρας», «Λύση Σουκιάς») αναφέρθηκε στα τεχνικά λάθη που έγιναν, θέτοντας το εξής ερώτημα:

Σήμερα, μετά τις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου 1989, σε ποιά κατάσταση βρίσκεται το «έργο της εκτροπής» μετά τις 15 γνωστές εξαγγελίες του;

Η απάντηση είναι όχι ευχάριστη, γιατί επιχειρήθηκε να γίνει κάτι διαφορετικό από αυτό που προβλεπόταν να γίνει πριν από 8 χρόνια, με αποτέλεσμα να έχει στην ουσία χαθεί χρόνος 7 ετών, να έχει κατασπαταληθεί πολύτιμο χρήμα σε δραχμές και συνάλλαγμα και το κυριότερο, με τα χονδρά τεχνικά λάθη που έχουν διαπραχθεί, να απαιτείται σήμερα η αναθεώρηση του μεγαλύτερου μέρους αυτού του έργου. Δεν θα ήταν κατά συνέπεια υπερβολή να λεχθεί, ότι βρισκόμαστε σχεδόν στο καλοκαίρι του 1981.

Τα τεχνικά λάθη, σύμφωνα με όσα ανέπτυξε ο κ. Μαγειρίας, ήταν:

- Το σχήμα αξιοποίησης της ΥΗΣ Μεσοχώρας με μακρύ σήραγγα.
- Ο ΟΗΣ Σουκιάς.
- Η χάραξη της εκτροπής.
- Ο συμβατικός ΥΗΣ Μαυζακίου.

Η μη διάθεση νερού για τη διάσωση του Πηνειού.

Ενδιαφέρον είναι, το γεγονός, ότι ο τ. γενικός ζήτησε να συσταθεί **εξεταστική των πραγμάτων επιτροπή για το τεράστιο θέμα «εκτροπή του Αχελώου»**, εφόσον από τα επίσημα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας γίνεται κατανοητό το τεράστιο διαφυγόν κέρδος από την τακτική που ακολουθήθηκε μέχρι σήμερα όλα αυτά τα τελευταία 8 έτη. Και γίνεται φανερό, είπε, ότι αν δεν είχε ανακοπεί η προσπάθεια του 1981 του τότε υφυπουργού Συντονισμού κ. Γ. Σουφλιά, θα είχαν κερδηθεί τεράστια ποσά και αναμφισβήτητα σήμερα το νερό του Αχελώου θα είχε φέρει την ευτυ-

— Ο βουλευτής κ. Αντ. Σκυλλάκος

— Ο γενικός διευθυντής της ΔΕΗ κ. Ξανθόπουλος

χία και τον πλούτο στη γόνιμη αυτή Θεσσαλική γη, που ζητά μόνον ένα πράγμα, νερό.

ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Εκ μέρους του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας — 7ο Π.Τ. Θεσσαλίας, μίλησε, ακολουθώντας ο κ. Στεφ. Παπαδόπουλος, οικονομολόγος, γενικός γραμματέας και οικονομικός επίτιμος τοπικής διοίκησης.

«Η ωφέλεια και η χρησιμότητα του έργου αυτού», είπε ο κ. Παπαδόπουλος, «δεν είναι ζωτικής σημασίας μόνον για την περιοχή της Θεσσαλίας, αλλά ολόκληρη τη χώρα, γιατί θα συμβάλει σημαντικά στην αύξηση του εθνικού προϊόντος και του εθνικού εισοδήματος».

Τρόποι χρηματοδότησης, που προτείνει το Οικονομικό Επιμελητήριο είναι:

1. από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσα από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, αφού περικοπούν άλλα μικρότερα σημαντικά προγράμματα ή άλλες ελαστικές δαπάνες.
 2. Από τα μεσογειά ολόκληρα προγράμματα, μέσω της ΔΕΗ κ.λ.π.
 3. Από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.
 4. Από άλλους διεθνείς ομίλους Τραπεζών Ευρώπης, Αμερικής, Ιαπωνίας κ.λ.π.
 5. Με διακρατικές συμφωνίες με σοσιαλιστικές χώρες και πληρωμή με αγροτικά προϊόντα.
 6. Από όμιλο Ελληνικών Τραπεζών.
 7. Με ομολογιακό δάνειο.
 8. Δημιουργία μιας ή δύο ανωνύμων εταιριών και έκδοση μετοχών.
 9. Κατασκευή και εκμετάλλευση από ξένες τεχνικές εταιρίες με συμφέρουσες φυσικά συμφωνίες.
- Ολοκληρώνοντας την ομιλία του, ο κ. Παπαδόπουλος δήλωσε:
- «Για το συγκεκριμένο έργο και γενικά για την οικονομία καθώς και άλλα προγράμματα εθνικής σημασίας απαιτείται ευρύτερη πολιτική και κοινωνική συναίνεση όπως παιδεία, υγεία, εξωτερική πολιτική κ.λ.π. Ετσι πιστεύουμε θα ανταποκριθούμε στην πρόκληση του 1992 και στην Ελλάδα του 2000».

«Η ΔΕΗ ΔΕΝ ΜΠΟΥΚΟΤΑΡΙΣΕ»

Το λόγο, στη συνέχεια πήρε ο γενικός διευθυντής της ΔΕΗ, καθηγητής του Ε.Μ.Π. κ. Ξανθόπουλος, που χαρακτήρισε την πολιτική που ακολούθησε η προηγούμενη κυβέρνηση «όχι σοβαρή», συμπληρώνοντας, πως θα έπρεπε να προωθηθούν χωρίς καθυστέρηση οι μελέτες.

«Κακώς κατηγορείται η ΔΕΗ ότι μπουκοτάρισε το έργο» είπε ο κ. Ξανθόπουλος, «απλώς, υπήρχαν ενδοιασμοί, εφόσον έλειπαν οι μελέτες».

Παρόλα αυτά, η ΔΕΗ δεν ολιγόησε, αλλά έκανε μελέτες που σχηματοποιούσαν το έργο καθώς και δημοπράτησης. Σημείωσε, επίσης, ότι η επιχείρηση αναγνώρισε για πρώτη φορά στους κατοίκους της περιοχής το δικαίωμα της κοινωνικής αποκατάστασης, εφόσον αυτοί αντιδρούσαν στην απαλλοτρίωση.

Σκέψη της ΔΕΗ είναι σήμερα να «τεμαχιστεί» το έργο και ένα κομμάτι του να εκτελεστεί από τις υπηρεσίες της ΔΕΗ, ενώ παράλληλα άλλα

— Ο βουλευτής κ. Ν. Μαμμιωνάς

— Ο διευθυντής Εσωτερικών της Νομαρχίας νομαρχεύων κ. Καλαφιάτης

έργα να προχωρήσουν παράλληλα.

Η λύση της συνολικής θεώρησης του έργου είναι μη ρεαλιστική και «πονηρή», επεσήμανε ενδεικτικά, προσθέτοντας, ότι, εάν θέλουμε να ενισχύσουμε τη Θεσσαλία, πρέπει να ενισχύσουμε το μοντέλο της συνολικής διαχείρισης των λεκανών σε τοπικό επίπεδο, με την μορφή των υπηρεσιών διαχείρισης συστατικών πόρων, όπως είναι η ΔΕΥΑΛ.

Σημειώνεται, εξάλλου, ότι στους συνέδρους διανεμήθηκε ενημερωτική έκθεση του Διευθυντικού Συντονιστικού Οργάνου της Εκτελεστικής Γραμματείας Αχελώου, στην οποία παρουσιάζεται το τεχνικό έργο, που περιλαμβάνει δύο βασικές ενότητες (έργα κεφαλής, εγγειοβελτιωτικά έργα της Θεσσαλικής πεδιάδας), η οργάνωση — διοίκηση — διεύθυνση του έργου και του προγράμματος, το σχήμα της εκτροπής, οι έρευνες — μελέτες και κατασκευές των αρδευστικών έργων κ.α.

Επιπλέον, η έκθεση περιλαμβάνει και τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα όσον αφορά τη δημοπράτηση του έργου, τις χρηματοοικονομικές έρευνες και μελέτες και το συνολικό πρόγραμμα — εκταμιεύσεις.

Η πρωινή συνεδρίαση ολοκληρώθηκε επί των εισηγήσεων που ανακοινώθηκαν.

«Η ΕΚΤΡΟΠΗ ΘΑ ΦΕΡΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

Οι εργασίες της απογευματινής συνεδρίασης άρχισαν με την ομιλία του β' αντιπροέδρου του Επιμελητηρίου Λάρισας κ. Γιώργου Σίτσου. Τα κύρια σημεία της ομιλίας:

«Με την πραγματοποίηση της μελέτης εκτροπής νερού από τον Αχελώο προς τη Θεσσαλία, χωρίς υπερβολή, η περιοχή μας θα γνωρίσει μία νέα χωρίς προηγούμενο γενική ανάπτυξη».

Θα αρδεύονται πλήρως 3.500.000 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης. Τα εδάφη μας θεωρούνται γενικά πολύ καλής ποιότητας. Η επιλογή των προϊόντων που θα καλλιεργηθούν θα εξαρτηθεί κατά την κρίση των ειδικών γεωπόνων, από τις εκάστοτε απαιτήσεις της εγχώριας και της Ευρωπαϊκής διεθνούς αγοράς. Σταθμίζοντας τα κοινωνικά και διεθνή στοιχεία της αγοράς η γεωργία της περιοχής μας πρέπει να στραφεί σε νέες δυναμικότερες καλλιέργειες τις οποίες επιτρέπουν οι κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής μας.

«Ενδεικτικά αναφέρουμε την καλλιέργεια του SWEET CORN (γλυκό καλαμπόκι) που απαιτεί υψηλή επαγγελματική και επιστημονική κατάρτιση του γεωργού και του γεωπόνου».

«Επίσης οι καλλιέργειες του σπαραγγιού, του καρότου, της πιπεριάς, του λαχανάκι Βρυξελλών και τόνων άλλων καλλιεργειών που τα προϊόντα τους έχουν μεγάλη ζήτηση στην παγκόσμια αγορά τροφοιών».

«Και το αδελφό Γεωτεχνικό Επιμελητήριο — Παράρτημα Ελλάδος έχει επισημάνει την άμεση αναγκαιότητα της αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών και της προσαρμογής της Ελληνικής γεωργικής παραγωγής στις απαιτήσεις της εγχώριας και διεθνούς αγοράς και

— Ο βουλευτής κ. Αγ. Ευστρατιάδης

— Ο εκπρόσωπος του 7ου Π.Τ. Θεσσαλίας του Οικονομικού Επιμελητηρίου κ. Στ. Παπαδόπουλος

ιδιαίτερα της κοινωνικής όπου η χώρα μας ύστερα από την ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς το 1992 θα αντιμετωπίσει εξύψατο ανταγωνισμό σε όλα τα προϊόντα του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα».

Γνωρίζουμε βέβαια ότι η σημερινή κυβέρνηση έχει μεταβατικό χαρακτήρα, αλλά από την πλευρά μας πρέπει να επισημάνουμε ότι το σημαντικότερο και σπουδαιότερο δημόσιο έργο που σχεδιάστηκε κατά την χώρα μας το έργο του αιώνα όπως χαρακτηρίστηκε σωστά η εκτροπή του Αχελώου προς τη Θεσσαλική πεδιάδα, πρέπει το συντομότερο να περάσει από τη θεωρητική σφαίρα στην πρακτική. Πρέπει να πάρει το δρόμο του. Διαφορετικά θα διψήσουμε».

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Τα προτεινόμενα έργα ανέπτυξε σε ομιλία του ο κ. Χατζηλάκος, εκπροσωπώντας το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας — Παράρτημα Κεντρικής Ελλάδας — Επιτροπή υδατικών πόρων και εγγειοβελτιωτικών έργων. **Συγκεκριμένα, ο κ. Χατζηλάκος έθεσε τις εξής προτεραιότητες:**

1. Το φράγμα Σιοκόθου απ' όπου περιμένουμε 130 εκ. κ.μ.
2. Τα φράγματα Πύλης — Μουζακίου από τα οποία περιμένουμε 250 εκ. κ.μ. Πρόκειται για νερά της λεκάνης απορροής του Πηνειού και όχι για νερά του άνω ρου του Αχελώου, που θα διέρχονται τράντζιτο από τους ταμιευτήρες των φραγμάτων αυτών.
3. Το φράγμα του Ενιπέα, από όπου περιμένουμε 140 εκ. κ.μ. Πρόκειται για νερά της λεκάνης απορροής του Πηνειού που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν και ανάγκες εκτός της λεκάνης δηλ. τις πεδιάδες και ημιορεινές πλαγιές του Αλμυρού.
4. Το έργο της Κόρλας. Χρειάζεται σωστή λύση στο έργο αυτό και όχι «μπάρες» που επισοούν αυτοσχέδια «κατοικαστές» ή γαλαντόμοι «χρηματοδότες έργων», που αντί, όπως έχουν καθίκαν, να εφαρμόζονταν την υπάρχουσα νομοθεσία περί εγγειοβελτιωτικών έργων (ή να εισηγούνται θελώσεις της νομοθεσίας αυτής), την καταστρατηγούν και οπαταλούν τη δημόσιο σε έργα χωρίς μελέτες και αμφιβόλου αποτελεσματικότητας.

«Τα παραπάνω έργα μπορούν να κατασκευαστούν και να λειτουργήσουν, έστω κι αν η εκτροπή καθυστερήσει» κατέληξε ο εισηγητής, παρουσιάζοντας συνοπτικά τις γενικότερες προτάσεις του ΓΕΩΤΕΕ, που είναι:

- 1η. Προσδιορισμός της ανάγκης των φυτών σε νερό με επιμελέστερο τρόπο. ίδρυση Σταθμού Έρευνας (εγγειοβελτιωτικών έργων).
- 2η. Θεσμοθέτηση και λειτουργία του φορέα που θα αναλάβει το σχεδιασμό, μελέτη, εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση του έργου.
- 3η. Αποσαφήνιση της ποσότητας νερού που θα εκτραπεί στη Θεσσαλία.
- 4η. Ο ΥΗΣ του ταμιευτήρα Σουκιάς να γίνει στη λεκάνη απορροής του Πηνειού.
- 5η. Να χρησιμοποιηθούν Ελληνες τεχνικοί, γεωτεχνικοί, οικονομολόγοι κ.λ.π. επιστήμονες κατά προτίμηση, σε όλα τα στάδια του έργου.

— Ο βουλευτής κ. Γ. Αδαμόπουλος

καθάρω την πρόθεση του ΤΕΕ να συμβάλει στο ξεμπλοκάρισμα μιας ατέρμονης διαδικασίας που έχει ακολουθηθεί με το διαγωνισμό, της συζήτησης για τη χρηματοδότηση, τις τεχνικές ασάφειες κ.λ.π.

«Σε καμία περίπτωση η πρότασή μας αυτή δεν υπονοεί ότι συναινουμε σε όσα πιθανά μεθοδεύονται, από τους οπαδούς της δεύτερης άποψης, για μερική εκτροπή (mini Αχελώο). Επίσης, η πρότασή μας αυτή θα σχετίζεται με προθέσεις εγκατάλειψης του στόχου των Θεσσαλών για την ΕΑ με την κατασκευή και των άλλων έργων κεφαλής. Και πρέπει εδώ να πούμε ότι θα αντιταχθούμε σε προσπάθειες κατασκευής των έργων Μεσοχώρας και Σουκιάς εάν οι προδιαγραφές τους δεν εξυπηρετούν την ΕΑ. Αυτός άλλωστε είναι ο λόγος που αντιτίθεται το ΤΕΕ στον ΥΗΣ Σουκιάς».

Ο ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Η ημερίδα ολοκληρώθηκε με εισήγηση του δημάρχου Λάρισας κ. Αριστοτέλη Λαμπρούλη, που μίλησε για τις προοπτικές της εκτροπής του Αχελώου, αφού προηγουμένως, εξέφρασε τη διαπίστωση ότι η εκτροπή ουδέποτε προχώρησε στη φάση της υλοποίησης, ενώ οι ΥΗΣ Μεσοχώρας και Σουκιάς, προωθούνταν όχι στα πλαίσια της εκτροπής του Αχελώου, αλλά σαν υδροηλεκτρικά έργα για λοναρισμό της ΔΕΗ.

Αποψη του δήμου Λάρισας, σύμφωνα με όσα ανέπτυξε ο δήμαρχος, είναι πως ό,τι έγινε μέχρι σήμερα γύρω από το έργο, έστω και σε λάθος κατεύθυνση, πρέπει να αξιοποιηθεί θετικά.

Κλείνοντας την ομιλία του, ο κ. Λαμπρούλης παρέθεσε συνοπτικά τις προτάσεις του δήμου ως εξής:

1. Να επανεξεταστεί η θέση της πολιτείας σχετικά με την εκτροπή του Αχελώου. Με βάση την αρνητική πείρα που παρελθόντας εκτιμούμε, πως είναι απαραίτητη η πλήρης διαφάνεια όλων των ενεργειών και των διαβουλεύσεων γύρω από το θέμα. Επίσης, είναι απαραίτητη η συμμετοχή κορυφαίων Θεσσαλικών μαζικών οργανώσεων σ' όλα τα επίπεδα.
2. Η προώθηση του ΠΔ για τον φορέα υλοποίησης του έργου να γίνει άμεσα. Μέχρι πάντως να λυθεί το θέμα αυτό, είναι αναγκαίο με ρύθμιση του διευθυντικού αυτονομιστικού οργάνου να εξεταστεί η συμμετοχή, έστω και σε παρατηρητές, Θεσσαλικών οργανώσεων στη λειτουργία των αρμόδιων οργάνων για την εκτροπή του Αχελώου.
3. Να εξεταστεί το θέμα της χρηματοδότησης του έργου. Να επιμείνει η Ελληνική πλευρά στην ένταξη του έργου στο ΣΠΑ (1989 — 1993). Παράλληλα να γίνει αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων από τα ΜΟΠ υπό την προαυθόθεση ότι όσα έργα προχωρούν ανταποκρίνονται στο σχεδιασμό για την εκτροπή του Αχελώου. Παράλληλα να ματαιωθεί η κατασκευή του ΥΗΣ Σουκιάς.
4. Να παρθούν αποφάσεις για την πορεία του διαγωνισμού στην κατεύθυνση, εάν είναι δυνατόν, αξιοποίησης των στοιχείων που προέκυψαν απ' αυτόν.

ΣΥΣΚΕΥΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΑΥΡΙΟ

Πραγματοποιείται αύριο Δευτέρα και ώρα 1 το μεσημέρι, σύσκεψη με θέμα το πρόβλημα της υγειονομικής περιθάλψης, στο Δημαρχείο, στην οποία θα συμμετέχουν, ο δήμαρχος Λάρισας κ. Αρ. Λαμπρούλης, αρμόδιοι φορείς καθώς και πολιτικά πρόσωπα.

Τουλάχιστο 1 φορά το μήνα συνεδριάζει το Νομαρχ. Συμβούλιο

Υποχρεωτικά συνεδριάζει μια φορά το μήνα το νομαρχιακό συμβούλιο κι ακόμη όταν το απαιτούν οι υποθέσεις αρμοδιότητάς του. Διευκρινίζεται σε έγγραφο του υπ. Εσωτερικών στους νομάρχες, με αφορμή παράπονα φορέων στο υπουργείο.

Χθ
Γι
κα
θα
θε
κόκ
δο
μα

ΤΟ

C
Βο
ρόι
χω
(8
Ελ
σει
μα

ρε
α
οι
γ
κ
μ
μ
σ
τ

C
C
Γ
κ
T
K
V

Σ
C
I
T

Σ